2018-38-RE

CAUSA 2018-38-RE
(Ferreira Marques c/ Principat d'Andorra)

Número de registre 342-2018. Recurs d'empara

Aute del 12 de novembre del 2018

BOPA núm. 69, del 21 de novembre del 2018

En nom del Poble Andorrà;

El Tribunal Constitucional;

Atès l'escrit presentat i registrat al Tribunal Constitucional, el 20 d'agost del 2018, per la representació processal del Sr. Nelson Ferreira Marques, mitjançant el qual interposa un recurs d'empara contra l'aute de 8 d'agost del 2018, dictat per la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a la defensa, a la presumpció d'innocència, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució, i, atès que demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li les actuacions relatives a la detenció, perquisició i posteriors actuacions en relació amb el recurrent, sol·licitant el seu alliberament immediat. Així mateix, com a mesura preventiva, a l'espera de la resolució constitucional demana la posada en llibertat del recurrent de manera immediata i urgent, ja que els fets exposats consten com a provats i la seva continuïtat en el Centre Penitenciari perjudica greument els seus interessos;

Vista la Constitució, especialment els articles 10, 41.2, 98 c) i 102;

Vista la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, especialment el títol IV, capítols primer i sisè;

Vist l'informe del Ministeri Fiscal del 21 de setembre del 2018;

Escoltat l'informe del magistrat ponent, Sr. Dominique Rousseau;

1. Antecedents processals davant les jurisdiccions ordinàries

1.1. El 22 de juny del 2018, en el marc d'una investigació seguida per uns presumptes delictes majors de possessió destinada a tràfic il·lícit de droga tòxica cocaïna i delictes menors de consum de

cocaïna, la Batllia va acordar mitjançant aute, entre d'altres, la detenció del Sr. Nelson Ferreira Marques i va autoritzar el Cos de Policia perquè, en funcions de policia judicial, procedís a l'entrada, registre i perquisició del seu domicili, així com de les places d'aparcament, trasters i annexes i dels locals públics dels quals n'era titular legal, i també de les places d'aparcament, trasters i annexes d'aquests locals.

Aquell mateix dia, mitjançant diligència, la batlle instructora, en seguiment de l'aute esmentat, i després de ser contactada pel comissari, consignava que l'havia autoritzat verbalment a procedir a l'entrada del local nocturn propietat del Sr. Nelson Ferreira Marques "*a efectes de preservar el que pugui ser objecte del delicte, droga, diners, telèfons i altres objectes d'interès per a la present causa*".

Aquell mateix dia també va dictar un segon aute en què rectificava el primer aute en relació amb l'adreça del domicili i autoritzava igualment, a més de l'entrada, registre i perquisició, el segrest del domicili d'aquesta persona.

1.2. El 18 de juliol del 2018, la representació processal del Sr. Nelson Ferreira Marques va presentar un incident de nul·litat d'actuacions en què al·legava la vulneració dels seus drets a la jurisdicció, a la defensa i a la presumpció d'innocència, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

1.3. El 8 d'agost del 2018, la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia va dictar un aute mitjançant el qual desestimava l'incident de nul·litat d'actuacions esmentat.

1.4. El 20 d'agost del 2018, la representació processal del Sr. Nelson Ferreira Marques va interposar un recurs d'empara contra l'aute anteriorment esmenta, per una presumpta vulneració dels drets a la jurisdicció, a la defensa, a la presumpció d'innocència, a obtenir una decisió fonamentada en Dret i a un procés degut, reconeguts a l'article 10 de la Constitució.

2. Argumentació jurídica

2.1. Argumentació jurídica del recurrent

- En primer lloc, el recurrent al·lega la il·legalitat del seu arrest, ja que contràriament a les disposicions de l'article 24 del Codi de procediment penal, en el moment de la seva detenció no va ser informat dels motius pels quals se'l detenia, ni se li va mostrar en cap moment l'ordre d'entrada en el seu domicili, ni se li va efectuar la lectura dels seus drets processals, afegint que els agents de policia van estar regirant objectes en el seu domicili sense autorització judicial i sense la presència del seu lletrat.

- Aquests actes van més enllà d'una mera entrada per control i assegurament dels llocs, constitueixen una perquisició real, no autoritzada, en la qual es van manipular proves de forma absolutament inconstitucional.

- Seguidament, el recurrent al·lega la il·legalitat de la perquisició efectuada en el local nocturn "*La Sal*" de la seva propietat, així com de les places d'aparcament, trasters i annexes d'aquest local i en el bar restaurant "*Les Barques*", places d'aparcament, trasters i annexes d'aquest altre local.

- Mentre el recurrent va ser arrestat al seu domicili, el 22 de juny del 2018, a les 19.00 h, altres

agents de policia, emprant la força, van procedir a les 18.35 h a rebentar la porta del local nocturn accedint a l'interior i a la totalitat de les instal·lacions i, fins i tot al seu despatx, que sempre estava tancat amb clau, obrint-lo sense autorització judicial de manipular res. Durant més d'una hora els agents de policia van obrir portes, regirar calaixos i inspeccionar arreu sense autorització judicial, perjudicant greument la recollida de proves que posteriorment es va dur a terme en presència de la batlle instructora i de la secretària judicial.

- El recurrent considera que el Servei de Policia va fer una mena d'escorcoll "*previ*" absolutament il·legal, en preparació de la futura entrada amb la Comissió Judicial, cosa que en cap cas la Llei li permet fer.

- Precisa que aquest escorcoll "*previ"* es va efectuar, el 22 de juny del 2018, a les 18.35 h, i com que ell no va ser arrestat fins a les 19.00 h d'aquell mateix dia, no va poder avisar el seu advocat fins a aquell moment, el qual va comparèixer al local sobre les 20.30 h procedint-se a la perquisició en la seva presència, perquisició que va finalitzar al voltant de les 23.00 h.

- De l'informe de Policia del 23 de juny del 2018 es desprèn que l'entrada es va efectuar a les 18.35 h sense la presència del recurrent, ni de la secretària judicial, ni d'aquesta representació lletrada sobre la base únicament d'una autorització verbal no motivada rebuda pel comissari i formalitzada mitjançant diligència, no existint cap aute posterior que exposi les raons d'urgència d'aquella perquisició.

- D'altra banda, discrepa de l'argumentació continguda en l'aute que resol l'incident de nul·litat d'actuacions en relació amb l'extemporaneïtat de la seva demanda, ja que el punt de partida per comptabilitzar el termini no pot situar-se els dies 22 i 23 de juny, dates en què s'hauria donat còpia de l'aute de detenció i de perquisició i còpia parcial del sumari, sinó que s'hauria de situar el 10 de juliol, data en què es va poder obtenir la còpia sencera de la causa i, per tant, fer una valoració global de la totalitat de les actuacions realitzades.

- Per tant, havent presentat l'incident de nul·litat d''actuacions, el 18 de juliol del 2018, és a dir, deu dies després d'haver tingut coneixement de la vulneració dels seus drets, aquesta part va respectar el termini de 15 dies naturals establerts a l'article 18 bis de la Llei transitòria de procediments judicials.

- Per acabar, demana al Tribunal Constitucional que atorgui l'empara sol·licitada, que declari la vulneració dels drets esmentats, que anul·li les actuacions relatives a la detenció, perquisició i posteriors actuacions en relació amb el recurrent, sol·licitant el seu alliberament immediat.

- Així mateix, com a mesura preventiva, a l'espera de la resolució constitucional demana la posada en llibertat del recurrent de manera immediata i urgent, ja que els fets exposats consten com a provats i la seva continuïtat en el Centre Penitenciari perjudica greument els seus interessos.

2.2. Argumentació de la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia

- En primer lloc, aquesta Secció d'Instrucció analitza l'extemporaneïtat de l'incident de nul·litat d'actuacions en relació amb el moment de la seva presentació, ja que va ser presentat el 18 de juliol, és a dir, més de 15 dies naturals després de les notificacions efectuades personalment al recurrent, així com al seu advocat.

- Considera que de les actuacions es desprèn que les resolucions impugnades mitjançant l'incident de nul·litat d'actuacions, així com la totalitat dels actes efectuats, van ser degudament notificats i portats al coneixement del recurrent i del seu advocat en reiterades ocasions entre els dies 22 i 23 de juny del 2018 i fins i tot el 24 de juny del 2018.

- Per tant, els dies *a quo* a partir dels quals s'ha de començar a computar el termini de 15 dies naturals establert a l'article 18 bis de la Llei transitòria de procediments judicials és, doncs, el 23 de juny del 2018. I el dia *ad quem* en què finalitzava el termini esmentat era el 8 de juliol del 2018, que d'acord amb l'aplicació del còmput previst a l'article 42.4 de la Llei qualificada de la Justícia s'estén fins al subsegüent 9 de juliol del 2018, per ser el dia 8 un diumenge.

- Per aquest motiu, considera que l'incident de nul·litat d'actuacions ha de ser desestimat.

- El Tribunal observa que les decisions del 22 de juny del 2018 havien autoritzat les diverses perquisicions i que la diligència havia autoritzat l'entrada per la força en el local nocturn del recurrent, raonant que aquestes mesures policials contra el tràfic de droga havien de dur-se a terme de manera simultània per evitar la destrucció de proves.

- Per consegüent, les resolucions impugnades han estat degudament motivades i acordades en temps i forma.

- Així mateix, declara que el motiu de la seva detenció per tràfic de drogues, així com la informació dels drets constitucionals i processals que l'emparaven van ser comunicats al recurrent ja sigui per part del agents del Servei de Policia, ja sigui per part de la batlle instructora mateixa i que totes les perquisicions van ser autoritzades pel recurrent mateix i es van efectuar en presència del seu advocat, com està recollit en les diferents actes de perquisició.

- Per consegüent, tant la detenció del recurrent com les perquisicions posteriors es van efectuar respectant els drets constitucionals del Sr. Nelson Ferreira Marques.

- En la seva decisió la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 acorda desestimar l'incident de nul·litat d'actuacions per ser extemporani.

2.3. Argumentació del Ministeri Fiscal

- El Ministeri Fiscal fonamenta el seu informe en un únic argument relatiu a l'extemporaneïtat de l'incident de nul·litat d'actuacions, ja que de les actuacions es desprèn de manera clara que l'advocat del recurrent va tenir coneixement de tots els elements del procediment, el 23 de juny del 2018, i que no va interposar l'incident esmentat fins al 18 de juliol següent, quan la Llei transitòria de procediments judicials preveu un termini de 15 dies naturals comptats a partir de la notificació de la resolució que lesiona el dret fonamental.

Per consegüent, el Ministeri Fiscal demana la inadmissió a tràmit d'aquest recurs d'empara per no haver-se esgotat la via jurisdiccional prèvia, d'acord amb les disposicions de l'article 94 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional.

3. Fonaments jurídics del Tribunal Constitucional

3.1. D'acord amb la jurisprudència constant d'aquest Tribunal Constitucional l'extemporaneïtat de l'incident de nul·litat d'actuacions és un obstacle insalvable per a l'admissió a tràmit d'un recurs d'empara.

3.2. En aquesta causa la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia va exposar amb precisió la cronologia i el desenvolupament del procediment de detenció del recurrent i de les perquisicions dutes a terme en el seu domicili i en els locals i els seus annexes.

3.3. D'aquesta cronologia se'n deriva que el recurrent va tenir coneixement, el 23 de juny del 2018, de tots els actes de procediment que l'afectaven i que, el 18 de juliol del 2018, va presentar un incident de nul·litat d'actuacions, és a dir, més de 15 dies naturals després de la previsió establerta per la Llei transitòria de procediments judicials.

3.4. No obstant això, la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia, al marge de declarar l'extemporaneïtat en la presentació de l'incident esmentat, examina les al·legacions del recurrent relatives a la vulneració dels seus drets originades, segons el seu parer, en el moment de la seva detenció i de les perquisicions posteriors.

3.5. Com a conseqüència d'aquest examen, la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia considera que la detenció i les perquisicions impugnades van ser dutes a terme respectant les normes processals i els drets constitucionals del recurrent.

3.6. Malgrat que la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia va considerar que havia d'examinar les al·legacions del recurrent contingudes en el seu incident de nul·litat d'actuacions que acabava de desestimar per extemporaneïtat, l'única qüestió que aquest Tribunal Constitucional ha de respondre se circumscriu a l'examen de la desestimació per extemporaneïtat.

3.7. A més a més, d'aquesta causa es desprèn que, pel que fa a les vulneracions greus que l'arrest i les perquisicions haurien causat als drets fonamentals del recurrent, la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia va motivar de manera precisa i raonada la seva decisió.

3.8. Per consegüent, atès que la desestimació d'aquest incident està degudament fonamentada en Dret, aquest Tribunal Constitucional només pot declarar inadmissible a tràmit el recurs d'empara presentat per la representació processal del recurrent.

Per tot això que s'ha exposat.

El Tribunal Constitucional del Principat d'Andorra,

DECIDEIX:

1. No admetre a tràmit el recurs d'empara 2018-38-RE interposat per la representació processal del Sr. Nelson Ferreira Marques contra l'aute de 8 d'agost del 2018, dictat per la Secció d'Instrucció Especialitzada 1 de la Batllia.

2. Notificar aquest aute a la representació processal del recurrent, a la presidenta de la Batllia i al Ministeri Fiscal.

3. Publicar aquest aute, d'acord amb allò que disposa l'article 5 de la Llei qualificada del Tribunal Constitucional, al Butlletí Oficial del Principat d'Andorra.

Acordat a Andorra la Vella, el 12 de novembre del 2018.

Dominique Rousseau
President

Josep-D. Guàrdia Canela
Vicepresident

Laurence Burgorgue-Larsen
Magistrat